

Nâng cao năng lực lãnh đạo của tổ chức đảng trong tổ chức tài chính, ngân hàng có vốn nhà nước

ĐỖ PHƯƠNG ĐÔNG

ThS, Phó Vụ trưởng Vụ Chính sách cán bộ, Ban Tổ chức Trung ương

Để hệ thống tài chính, ngân hàng phát triển tốt, đáp ứng được yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế, trong thời gian tới cấp ủy các cấp trong hệ thống tài chính, ngân hàng cần tiếp tục nâng cao năng lực để hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Bên cạnh một số đặc điểm giống như các doanh nghiệp nói chung, tổ chức tài chính, tín dụng của Nhà nước giữ vị trí, vai trò quan trọng trong nền kinh tế quốc dân. Chỉ riêng các tổ chức tài chính, ngân hàng cổ phần nhà nước (thuộc Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương) đã có tổng số tài sản chiếm hơn 70% nguồn vốn và giữ vai trò quan trọng trong việc ổn định và phát triển nền kinh tế đất nước.

Đặc điểm của tổ chức đảng trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng

Tổ chức đảng trong các tổ chức tín dụng, ngân hàng nói chung và ngân

hàng thương mại có vốn chi phối của Nhà nước nói riêng có một số đặc điểm nổi bật:

Thứ nhất, hiện nay, có 9 tổ chức đảng trực thuộc Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương đang hoạt động trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng với 5.467 đảng viên⁽¹⁾. Là một ngành (lĩnh vực) yêu cầu có tính chuyên nghiệp cao, đòi hỏi sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Đảng, nhưng địa bàn hoạt động trải dài trên mọi miền của Tổ quốc, và cũng chưa hình thành tổ chức đảng toàn ngành tài chính, ngân hàng, nên đây cũng là khó khăn nhất định.

Thứ hai, theo quy định của Điều lệ Đảng và các

văn bản hướng dẫn thi hành Điều lệ Đảng, các chức danh bí thư, phó bí thư và các ban chuyên môn của cấp ủy cơ sở phần lớn là kiêm nhiệm, dẫn đến quỹ thời gian dành cho công tác đảng bị chi phối. Chưa có chính sách, chế độ khuyến khích, thu hút đối với cán bộ làm công tác đảng.

Thứ ba, các đơn vị hoạt động trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng đóng trên địa bàn cùng lúc phải thực hiện nhiệm vụ chính trị do cấp ủy địa phương giao, đồng thời phải thực hiện nhiệm vụ

(1) Theo số liệu của Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương (tính đến tháng 9-2008)

kinh doanh, bảo toàn và phát triển vốn theo yêu cầu của cấp trên. Đây chính là đặc điểm tạo nên khó khăn nhất mà các tổ chức tài chính, tín dụng, ngân hàng phải vượt qua.

Thứ tư, trong tiến trình hội nhập, các tổ chức đảng và phương thức lãnh đạo của Đảng trong các doanh nghiệp nói chung, trong các tổ chức tài chính, ngân hàng nói riêng cần đổi mới kịp thời sao cho phù hợp với việc hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa như Nghị quyết Đại hội lần thứ X của Đảng đã chỉ ra.

Giải pháp nâng cao vai trò của tổ chức đảng trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng

Từ các đặc điểm cơ bản nêu trên, trong thời gian tới các cấp ủy trong đơn vị tài chính, ngân hàng cần tiếp tục sắp xếp, kiện toàn bộ máy tổ chức đảng và các tổ chức đoàn thể (Công đoàn, Đoàn Thanh niên...), gắn với mô hình kinh doanh theo hướng tinh gọn, hoạt động có hiệu quả. Đồng thời tiến hành xây dựng và thực hiện các quy định về mối quan hệ công tác giữa cấp ủy với Hội đồng quản trị, tổng giám đốc và các tổ chức đoàn thể quần chúng... Muốn làm tốt những nhiệm vụ trên, các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên cần quán triệt sâu sắc tinh thần "Đổi mới cơ chế tín dụng đầu tư phát triển của Nhà nước. Trong từng thời kỳ, xác định rõ những lĩnh vực, chương trình, dự án, sản phẩm quan

trọng có ý nghĩa nền tảng của nền kinh tế và có hiệu quả tổng hợp về kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh của đất nước để có chính sách hỗ trợ phát triển phù hợp thông qua tín dụng đầu tư phát triển của Nhà nước"⁽²⁾.

Đối với Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương: Là cấp ủy không có chính quyền cùng cấp (đây là đặc điểm riêng của các đảng ủy trực thuộc Trung ương), nên Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương cần chủ động trong việc xây dựng tổ chức, bộ máy và đội ngũ cán bộ trực thuộc Khối theo hướng:

Tham gia cùng với Ngân hàng Nhà nước, cấp ủy của từng ngân hàng... lựa chọn cán bộ có đủ phẩm chất chính trị và năng lực chuyên môn để đưa vào các vị trí lãnh đạo chủ chốt (chủ tịch Hội đồng quản trị, tổng giám đốc hoặc phó tổng giám đốc ngân hàng thương mại...).

Đề xuất với Bộ Chính trị, Ban Bí thư, và cơ quan tham mưu của Đảng⁽³⁾ thành lập tổ chức đảng trong toàn hệ thống từng ngân hàng thương mại cùng với từng bước hoàn thiện các tổ chức đoàn thể (Công đoàn, Đoàn Thanh niên...) trực thuộc Đảng ủy Khối.

Xây dựng bộ máy và tổ chức, số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ chuyên trách có đủ năng lực và tâm huyết làm công tác đảng trong tổ chức tài chính, tín dụng ngân hàng. Có cơ chế, chính sách đồng bộ trong tuyển chọn, đào tạo, sử dụng và đãi ngộ

(bao gồm vật chất và tinh thần: tiền lương, tiền thưởng, các hình thức khen thưởng kèm theo...).

Chủ trì, phối hợp cùng Ban Tổ chức Trung ương và các cơ quan có liên quan của Đảng đề xuất, tổ chức giao thí điểm một số quyền cấp trên cơ sở cho đảng ủy cơ sở có vị trí quan trọng thuộc phạm vi các ngân hàng thương mại có vốn nhà nước chi phối.

Phối hợp với các cơ quan tham mưu của Đảng (Tổ chức, Tuyên giáo, Kiểm tra...) và Ngân hàng Nhà nước xây dựng giáo trình về công tác đảng, công tác chuyên môn, mở lớp bồi dưỡng cán bộ, đảng viên trong hệ thống ngân hàng.

Định kỳ tổ chức giao ban do Đảng ủy Khối chủ trì với đại diện cấp ủy của các ngân hàng thành viên theo từng chuyên đề: triển khai nghị quyết của Trung ương; nghị quyết của Đảng ủy Khối và nêu lên những khó khăn, vướng mắc trong công tác đảng của các ngân hàng cũng như trong hoạt động kinh doanh của từng ngân hàng.

Đối với cấp ủy các ngân hàng thương mại: Chủ động xây dựng các chương trình, kế hoạch về công tác xây dựng đảng và nâng cao năng lực lãnh đạo sức chiến đấu của các tổ chức đảng, đảng viên.

(2) Văn kiện Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành Trung ương khóa IX, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2004

(3) Quy định số 196-QĐ/TW, ngày 24-11-2008, của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa X

Đối với đảng ủy được giao một số quyền cấp trên cơ sở, cần chủ động đề xuất với Đảng ủy Khối về các ban tham mưu, các tổ chức cơ sở đảng, số lượng cán bộ, đảng viên chuyên trách thuộc phạm vi quản lý.

Phối hợp, chỉ đạo chính quyền làm tốt công tác xây dựng Đảng, chủ động quy hoạch đội ngũ cán bộ ở từng vị trí thuộc thẩm quyền quản lý.

Thường xuyên kiện toàn tổ chức và mở lớp nghiệp vụ tập huấn về công tác đảng và công tác chuyên môn, nghiệp vụ thuộc lĩnh vực ngân hàng cho đối tượng làm chuyên trách công tác đảng thuộc phạm vi quản lý.

Hoàn thiện (xây dựng) Quy chế Dân chủ ở cơ sở. Công khai những nội dung được biết, được bàn, được kiểm tra, giám sát đối với đảng viên, cán bộ, viên chức và người lao động. Các đơn vị thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Quy chế Dân chủ ở cơ sở xây dựng chương trình hoạt động, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc các đơn vị trực thuộc cụ thể hóa Quy chế trong mọi lĩnh vực, mọi khâu về công tác tổ chức cán bộ, tài chính quản trị, chuyên môn nghiệp vụ, hoạt động văn hóa thể thao,...

Chủ động, phối hợp với cấp ủy địa phương xây dựng quy chế phối hợp công tác giữa đảng ủy ngân hàng với cấp ủy địa phương theo đúng tinh thần tại Quyết định số 197-QĐ/TW, ngày 24-11-2008, của Ban Bí thư (khóa X) ban hành Quy chế phối hợp công tác giữa đảng

ủy tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước với cấp ủy địa phương.

Đối với đảng bộ cơ sở, chi bộ cơ sở và tổ chức đảng trực thuộc: Nâng cao nhận thức cả về tư tưởng chính trị và chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, đảng viên, vì bản thân công việc đổi mới và những vấn đề nảy sinh, đòi hỏi phải có tri thức và quan điểm lập trường vững vàng, nếu không sẽ cản trở và trì hoãn đến mọi mặt hoạt động và là nguồn gốc nảy sinh mất ổn định nội bộ.

Phối hợp thường xuyên, chặt chẽ với lãnh đạo cơ quan, đơn vị, chỉ đạo các tổ chức đoàn thể quần chúng, nhất là công đoàn, đoàn thanh niên cơ quan, là yếu tố rất quan trọng. Sự phối hợp đó phải được thể hiện bằng quy chế rõ ràng và thực hiện đúng theo quy chế, được xem xét, bổ sung sửa đổi hằng năm, không cứng nhắc và nếu càng chi tiết, càng tránh được những khó khăn có thể dẫn đến nội bộ mất ổn định.

Tăng cường hơn nữa về công tác quy hoạch đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt ở các đơn vị.

Cán bộ đảng viên phải gương mẫu, quan tâm chăm lo đời sống vật chất tinh thần của viên chức, người lao động, tạo sự gắn bó, thông cảm, hiểu biết đoàn kết trong cơ quan, đơn vị.

Xây dựng đồng bộ quy chế hoạt động của cấp ủy với quy chế điều hành của đơn vị, bảo đảm cho các hoạt động trong

cơ quan, đơn vị vừa có sự phân công vừa có sự phối hợp chặt chẽ giữa lãnh đạo của cấp ủy với điều hành của thủ trưởng đơn vị. Phải có cấp ủy mạnh, trước hết là có trách nhiệm, nhiệt tình, có trình độ năng lực nhất định, nắm được nguyên tắc, nghiệp vụ công tác đảng và có điều kiện bảo đảm cho hoạt động của cấp ủy.

Trong khi chưa sửa đổi kịp các quy định, quy chế hiện hành, đảng ủy các ngân hàng thương mại có thể kiến nghị với Đảng ủy Khối Doanh nghiệp xem xét cử những cán bộ có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ vững vàng, có tinh thần trách nhiệm đến các tổ chức đảng thuộc đảng bộ quản lý để phối hợp, hỗ trợ, hướng dẫn nghiệp vụ công tác đảng theo quy định hiện hành. Trường hợp cần thiết có thể điều động, biệt phái cán bộ, công chức theo quy định của Luật Cán bộ, công chức vừa được Quốc hội (khóa XII), kỳ họp thứ tư thông qua ngày 13-11-2008 và có hiệu lực vào ngày 01-01-2010.

Nâng cao năng lực lãnh đạo của các cấp ủy đảng trong tổ chức tài chính - ngân hàng là một trong những vấn đề cấp thiết trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Để làm được việc đó chỉ có thể dựa trên cơ sở nắm vững chủ nghĩa Mác - Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh cùng với chuyên môn sâu, tổng kết những kinh nghiệm thực tiễn, phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm của từng cấp ủy và của từng đảng viên. □